

- Розробка спільних стратегій: Створення спільних стратегій сталого розвитку на різних рівнях: місцевому, регіональному та національному.
- Підтримка держави: Створення сприятливого законодавчого середовища, надання фінансової підтримки та технічної допомоги [4, с. 3].

Співпраця бізнесу, громадськості та влади є необхідною умовою для досягнення цілей сталого розвитку в Україні. Об'єднання зусиль дозволить ефективніше використовувати ресурси, долати виклики та створювати більш справедливе та процвітаюче суспільство[5, с. 57].

Трансформаційне управління є потужним інструментом для досягнення Цілей сталого розвитку. Завдяки здатності лідерів надихати, стимулювати інновації та будувати партнерства, організації можуть долати глобальні виклики. Інтеграція цього підходу на всіх рівнях – від локальних ініціатив до міжнародних проєктів – здатна забезпечити гармонійний розвиток у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел

1. Плотніченко С. Р. & Гаврилюк І. І. Роль стратегічного планування при виході аграрних підприємств на зовнішній ринок. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4. С. 148-150.
2. Northouse P. G. *Leadership: Theory and Practice*. Sage Publications, 2021.
3. Spangenberg J. H. *Economic Sustainability of the Economy: Concepts and Indicators*. *International Journal of Sustainable Development*. 2005. Vol. 8(1-2). P. 47-64.
4. Schaltegger S., Lüdeke-Freund F. & Hansen E. G. Business Models for Sustainability: Origins, Present Research, and Future Avenues. *Organization & Environment*. 2016. Vol. 29(1). P. 3-10.
5. Doppelt B. *Leading Change Toward Sustainability: A Change-Management Guide for Business, Government and Civil Society*. Routledge. 2017.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ КАПІТАЛОМ ПІДПРИСМСТВА

Плотніченко С. Р.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри менеджменту та публічного адміністрування

Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Чепеленко Х. В.

Здобувач кафедри менеджменту та публічного адміністрування

Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного

Трансформація економічних систем нині характеризується переходом економіки в еру знань, а нові умови господарювання вимагають від суб'єктів господарювання підвищення інтелектуальності виробничо-комерційних процесів, покращення комунікаційної політики, еластичності, що забезпечує формування високого рівня їхньої інноваційності. Однак, виконання цих та низки інших завдань, які усе частіше носять перманентний характер, виникаючи на основі нових викликів сьогодення можна ефективно реалізувати лише на основі управління процесами формування і використання інтелектуального капіталу, який в сучасних умовах господарювання перетворився на основний ресурс забезпечення конкурентоспроможності на основі її ціннісної моделі[7, с. 579]. Зважаючи на це, стає зрозумілим доцільність вибору теми дослідження та її актуальність в нинішніх умовах ведення бізнесу.

Сучасна економіка все більше залежить від інтелектуального капіталу, який є ключовим

фактором створення конкурентних переваг для підприємств. Умови цифровізації, глобалізації та швидкої технологічної еволюції вимагають нових підходів до управління знаннями, навичками та творчим потенціалом співробітників. Актуальність дослідження пов'язана з необхідністю ефективного управління інтелектуальним капіталом, що сприяє інноваційному розвитку та стійкості підприємств у мінливому середовищі [2, с. 91].

Дослідження проблематики інтелектуального капіталу підприємств дозволяє стверджувати про її зародження із появою теорії людського капіталу в працях Т. Шульца, який обґрунтував оцінку інвестицій в освіту та отриманих від них ефектів, Г. Беккера, що дослідив доцільність інвестицій у підвищення кваліфікації тих напрямків, які впливають на функціонування ефективності підприємства, А.Брукінг, Л.Едвінсон.

Отже, поняття інтелектуальний капітал підприємства - це сукупність інтелектомістких ресурсів, які застосовуються в процесах виробництва і комерціалізації продукції з метою наповнення її ціннісними конкурентними перевагами, що забезпечує гармонійний розвиток суб'єкта господарювання[3, с. 367].

Напрями розвитку інтелектуального капіталу підприємств доцільно визначити в межах його структуризації, зокрема індивідуального, соціального, інноваційного, ринкового. Відтак, широкі перспективи для розвитку індивідуального інтелектуального капіталу підприємства знаходяться в постійному підвищенні кваліфікації та розвитку креативності персоналу. Доцільно зауважити, що можливості залучення України до територій поширення офшорингу процесів знань на сьогодні суттєво обмежуються недосконалістю вітчизняного законодавства у сфері охорони прав інтелектуальної власності[4, с. 588].

Особливий акцент зроблено на вивченні механізмів інтеграції знань, підвищення кваліфікації персоналу та впровадження технологій, що сприяють максимізації ефективності використання інтелектуальних ресурсів.

Основні напрями удосконалення

1. Розвиток системи управління знаннями

- Впровадження платформ для накопичення, обміну та збереження знань.
- Формування корпоративної культури навчання, орієнтованої на безперервне

вдосконалення.

- Автоматизація процесів пошуку та аналізу інформації для швидкого прийняття рішень.

2. Інвестиції у людський капітал

- Організація навчання і розвитку співробітників відповідно до сучасних вимог ринку.
- Залучення до роботи провідних експертів та створення умов для зростання внутрішніх

талантів.

- Розробка системи мотивації, що заохочує інноваційність і творчість.

3. Впровадження цифрових технологій

- Використання штучного інтелекту та великих даних для аналізу й оптимізації

інтелектуальних процесів.

- Розвиток кібербезпеки для захисту знань та інформаційних активів.

- Інтеграція цифрових рішень у процес управління проектами та стратегічного

планування.

4. Підвищення рівня організаційної взаємодії

- Створення міждисциплінарних команд для вирішення складних завдань.
- Розвиток партнерських зв'язків із науковими установами та стартапами.
- Формування мереж співпраці для поширення передового досвіду [5, с. 150].

Можливості підвищення інноваційності підприємств залежать від рівня розвитку інноваційного капіталу, який забезпечить здійснення наукових досліджень і проектно-конструкторських розробок та швидке впровадження інновацій у виробництво. Незважаючи на високу ризикованість інвестицій в інноваційну діяльність, провідні країни світу постійно

збільшують обсяги вкладень у науку. Водночас, формування і розвиток інноваційного капіталу вимагає значних інвестиційних ресурсів. Адже, інноваційний капітал продуктивний лише тоді, коли забезпечено взаємодію різних підрозділів підприємства. Якщо ідея, яка міститься в кожному інноваційному проекті, пройшла економічне обґрунтування, тобто враховані всі запити, що ґрунтуються на спостереженнях маркетологів, то можна вважати, що керівництво підприємства не сумніватиметься у збуті продукції сміливо починатиме її масове виробництво. Зважаючи на наведене вище, пропонуємо покращувати доцільність спрямування діяльності всіх підрозділів підприємства на сприйняття інновацій та їхнє впровадження. Адже, такий підхід покращить можливості для використання внутрішніх та зовнішніх резервів активізації процесів формування інноваційного капіталу [6, с. 529].

Управління інтелектуальним капіталом є стратегічним завданням для підприємств, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними. Впровадження інтегрованих підходів до розвитку знань, інвестицій у людський капітал і цифрових інструментів дозволяє підвищити ефективність бізнес-процесів та зміцнити інноваційний потенціал організації.

Підсумовуючи зазначимо, що ефективне управління інтелектуальним капіталом забезпечить гармонійний розвиток підприємства на основі надання переваг екологічно безпечному виробництву, соціальній відповідальності та економічній ефективності

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С. М. Актуальні проблеми управління інтелектуальним капіталом підприємства. *Механізм регулювання економіки*. 2008. № 2. С. 91–101.
2. Кендюхов О. В. Ефективне управління інтелектуальним капіталом: [монографія]. Донецьк: НАН України; Інститут економіки промисловості; ДонУЕП, 2008. 363 с.
3. Собко О. Інтелектуальний капітал і креація вартості підприємства. Тернопіль, 2016. 367 с.
4. Плотніченко С. Р., Безверхня Ю. В. Операційний менеджмент в системі управління підприємством. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2016. № 1. С. 59-61.
5. Плотніченко С. Р. & Гаврилюк І. І. Роль стратегічного планування при виході аграрних підприємств на зовнішній ринок. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4. С. 148-150.
6. Стратегія інноваційного розвитку України / [за ред. Брюно, Маргарита Вровська]. Варшава: CEDEWU, 2006. 529 с.
7. Plotnichenko S., Kitsa T., Rosłoń D., Pasichnyi R., Rudyk O. & Oliinyk N. Systemic Risks of Financial Management in the International Projects: Global Investments and Financial Management as a Component of National Security. *Economic Affairs*. 2024. Vol. 69(1). P. 579-591.

СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ГАРМОНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ БУДІВЕЛЬНИХ ПРОЄКТІВ» ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЗІ СТАЛОГО БУДІВНИЦТВА

Постернак І. М.

кандидат технічних наук, доцент

доцент кафедри організації будівництва та охорони праці

Одеська державна академія будівництва та архітектури

Стале будівництво – це серія сталих та найкращих практик, які починаються задовго до самого етапу будівництва і тривають після того, як будівельна команда залишила об’єкт.